

כ"ט אדר ה'תשע"ה 20.3.15

מגזין מס' 322

שבת החודש פרשת ויקרא/ראש חודש ניסן

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

החייב כספך

המתמקד בעיקר נפטר מהטפל

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

כאשר אני ממוקד ומרוכז לגמרי בענין, הוא 'תופס' אותי, כמו שאומרים על מי שמרוכז מאוד בענין מסוים שהוא - "נתפס במחשבות".

תכונתם הבולטת של בעלי מוחין היא היותם מנותקים מסביבתם בעת שהם מרותקים לנושא מסוים, וכשהוא מרוכז לחלוטין האדם שוכח הכל, הן את הצרות ואפילו את תחושות הגוף, כגון רעב...

מספרים על תלמיד חכם אחד שנצרך לטיפול שיניים, אולם הרופא הצטער לבשר לו שיש לדחות את הטיפול מכיון שחומר ההרדמה נגמר. אותו חכם ביקש כמה דקות להתרכז בסוגיה מסוימת בגמרא ואמר לו: אתה יכול להתחיל בטיפול, ואל תחשוש - אני לא ארגיש כלום...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 20:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

פסח (הלכה ומנהג)

הכנת המטבח לפסח

המטבח הוא המקום שבו נעשה עיקר השימוש בחמץ, וכן תהליכים כבישול, אפייה וכו' הגורמים לחמץ להיספג בכלים וכדומה. על כן הכנת המטבח צריכה להיות יסודית יותר משאר הבית.

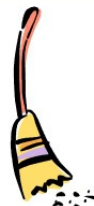
את כל החמץ שמתכוונים למכור לגוי יש לשמור במקום סגור ולמנוע גישה אליו במשך החג. אם מדובר בארון, אזי יש להדביק את דלתותיו בנייר דבק ולהצמיד כתובת בולטת: "חמץ!".

את הכשרת המטבח לפסח עושים בדרך כלל בימים האחרונים. 24 שעות לפני ההכשרה אין להשתמש בו בחמץ. כיורי נירוסטה מכשירים במים רותחים (כהכשרת השיש, להלן). כיורי המטבח המצויים דינם ככלי חרס ולא מועילה להם הכשרה. משתמשים בכיורי פלסטיק וכדומה, שמכניסים בחלל הכיור למשך הפסח. גם אז, אם יש חשש לסתימת הכיור, רצוי שלא להשתמש בכיור במים חמים.

את הברזים יש לנקות היטב, לערות עליהם מים רותחים ולפתוח את ברז המים החמים בחום המרבי. כן רצוי לערות רותחים על אריחי הקרמיקה שמסביב.

את השיש, שמניחים עליו סירים או מאכלים חמים לאחר הסרתם מן האש, נוהגים להכשיר בעירווי מים רותחים מקומקום, ובמהלך העירווי מעבירים אבן או ברזל מלובן, כדי שהמים הרותחים ממש יגיעו לכל שטח השיש.

עם זאת, יש מחמירים לכסות את השיש במשטחי קלקר, פח, דיקט נייר כסף עבה וכדומה למשך ימי הפסח.

את מבערי הגז יש לנקות ולהבעירם בחום מרבי. את המסגרות שמתחת לסירים יש להכשיר בליבון באש, ורצוי להחליפן או לכסותן. הקעריות שמלמטה יוכשרו בעירווי מים רותחים.

הכשרת כלי חמץ לפסח או קניית חדשים

ככלל רצוי שיהיו לכל אדם כלים מיוחדים לפסח, להידור מצוה, ואולם מבחינת ההלכה יש כלים שניתן להכשירם ללא כל חשש.

כלי חרס - כלי חרס או חרסינה, אפילו מצופים בזכוכית או מתכת - לא ניתן להכשירם. אך אם השתמשו בהם רק בצונן (שאינו חריף ואינו נוזל ששרה בכלי 24 שעות) - די בהדחה יסודית בלבד.

כלי מתכת - הכשרת הכלים הללו היא לפי אופן השימוש בהם: המשמשים להרתחה - יוכשרו בטבילה במים רותחים, והמשמשים לצליה וכדומה - יוכשרו בליבון באש. בהכשרת סירים יש לנקות היטב את הידיות וסביבן ולהכשיר אותן. מחבת - יש להדיחה ברותחים, ולדעת הרמ"א (רבי משה איסרליש), לכתחילה דרוש ליבון קל באש. מחבתות טפלון ותבניות אפיה - אין להכשירן כלל.

כלי זכוכית - כלים המשמשים לצונן, די להם בהדחה בלבד. המשמשים לחמין - אין להכשירם לפסח, ויש מקילים על ידי שריה במים 72 שעות, תוך החלפת המים כל 24 שעות. לגבי כלי 'דורלקס' ו'פייירקס' יש חילוקי דעות, והרבה פוסקים סבורים שניתן להכשירם לכל הדיעות.

כלי פלסטיק - לרוב הדיעות ניתן להכשירם כפי אופן

הכשר כזה – יש להניחם בתוך החמץ הנמכר לגוי.

תרופות: ישנן תרופות, במיוחד סירופים, המכילות חמץ. תרופות שאין משתמשים בהן, רצוי להכלילן ב'מכירת החמץ'. ואלו שעשויים להזדקק להן בפסח, יש לבדוק ברשימת התרופות (מרכז קופ"ח הכללית מפרסם מדי שנה חוברת תרופות לפסח) אם הן כשרות לפסח.

בדיקת חמץ

בי"ג בניסן בערב בודקים את החמץ. עורכים את הבדיקה מיד עם רדת הערב (צאת הכוכבים). בשעה זו הבית כבר נקי ומוכן לפסח ולא נותר כעת אלא לערוך בדיקה אחרונה בפינות ובחורים, כדי לוודא שלא נשאר בכל זאת איזה פירור חמץ.

לפני הבדיקה מברכים: **"ברוך אתה א-דני א-להינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ביעור חמץ"**.

סדר הבדיקה: אבי המשפחה נוטל נר (רצוי משעווה), שקית, ונוצה. באמצעות הנר הוא מאיר בפינות ובחורים, ואת הפירורים שהוא מוצא – יכניס בעזרת הנוצה לתוך השקית. גם בני הבית יכולים להשתתף בבדיקת החמץ. נוהגים (על פי הקבלה) לפזר בבית לפני הבדיקה עשרה פתיתים של חמץ (קשה) עטופים בנייר, אותם אוספים בעת הבדיקה על מנת לשורפם למחרת עם שאר החמץ. אחרי הבדיקה אומרים נוסח מיוחד של 'ביטול חמץ' (בתרגום לעברית): **"כל חמץ ושאר המצוי ברשותי, שלא ראיתיו ושלא ביערתיו ושאיני יודע עליו – יתבטל ויהיה הפקר כעפר הארץ"**.

ביעור חמץ

בערב פסח, י"ד בניסן, בבוקר מזדרזים לסיים את הארוחה מוקדם. אחר כך מבערים באש את החמץ המועט שנותר. אחרי שריפת החמץ מבטלים ומפקירים שוב את החמץ, גם את החמץ שאולי נותר אי שם: אחרי ביעור החמץ אומרים את הנוסח השני של 'ביטול

שימושם, בתנאי שאינם עלולים להתקלקל על ידי כך, כי אז אי אפשר להכשירם.

למותר להדגיש שהכשרת המטבח וכליו חייבת להיות בהדרכת רב המומחה בדינים אלו.

מוצרים המכילים חמץ, ביעורם או מכירתם

'חמץ' פירושו עיסה העשויה מחיטה, שעורה, שיבולת שועל או מין דגן אחר, שבאה במגע עם מים, ושהתה 18 דקות במקום מוצל, או זמן קצר מאוד במקום חם, או שבאה במגע עם דברים חריפים – עיסה זו מחמיצה ונאסרת לפסח. לא רק החמץ עצמו אסור, אלא גם כל מאכל שנתערב בו חמץ. ואם אירעה התערובת בתוך חג הפסח – אפילו כמות מזערית של חמץ אוסרת כל מה שנתערב בה, ואין בזה דין של 'ביטול בשישים' וכדומה.

פירוט חלקי של סוגי מוצרים שונים המכילים חמץ

חמץ גמור: בירה, ויסקי, קוואקר, ביסלי וכל מוצרי הבצק. מוצרים אלה – וגם הקמח עצמו בכלל – יש לבער לקראת הפסח, או למכרם כדין 'מכירת חמץ' לגוי, באמצעות רב המקום, כדי שלא לעבור ב"בל יראה ובל ימצא", שאסרה התורה שיהיה חמץ בבעלותנו בפסח.

מוצרים שעלולים להכיל מרכיבי חמץ: ממרח חרדל, מיונית, שימורי בשר ונקניקים (עמילן חיטה), תחליפי קפה, תה נמס, אבקות מרק, אבקות פלאפל, צפוצי אורז ודומיהם, מזון תינוקות (לתת שעורים), תבלינים שונים, תמציות טעם (שימוש בכוהל חמץ), תאנים מיובשות, גרעינים ובוטנים מלוחים (קמח), מלח דיאטטי ועוד. כל המוצרים הללו טעונים הכשר מוסמך מיוחד לפסח, ואם אין הכשר כזה – אסור להשתמש בהם בפסח, ויש לכלול גם אותם ב'מכירת החמץ' הנ"ל.

גם ממתקים, משקאות חריפים וקלים, גלידות ושלגונים טעונים הכשר מוסמך מיוחד לפסח, ובלא

סוף זמן שריפת החמץ: בשעה חמישית, (כשעה וכמה דקות לאחר סוף זמן אכילת חמץ. אין לאחר!). זמן זה במרכז הארץ בשנת תשע"ה הוא: 11:38 בבוקר. אחרי זמן שריפת החמץ אסור שימצא ויראה ברשותנו חמץ עד אחרי חג הפסח (מלבד החמץ הסגור בארון שנמכר לגוי ב'מכירת חמץ').

מעובד מתוך האתר (<http://chabad.org.il>)

חמץ' (בתרגום לעברית): "כל חמץ ושאר המצוי ברשותי, שראיתו ושלא ראיתו, שהבחנתי בו ושלא הבחנתי בו, שביערתיו ושלא ביערתיו - יתבטל ויהיה הפקר כעפר הארץ.

סוף זמן אכילת חמץ: מותר לאכול חמץ עד שליש היום, שהוא סוף זמן תפלה. זמן זה במרכז הארץ בשנת תשע"ה הוא: 10:35 בבוקר.

התחדשנו!

בוטאו לבקר
באתר המשודרג
Www.tanyaor.com

שבת החודש - בשבת זו, בנוסף לפרשת השבוע קוראים גם את פרשת 'החודש'. בפרשה זו נצטוו משה ואהרן, ערב יציאת מצרים, אודות מצות קידוש החודש ושמירת המועדים. "ויאמר ה' אל משה ואהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה לכם ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה" (שמות יב א ב). פשוטם של דברים: הקב"ה ציווה כי חודש ניסן יהיה מעתה הראשון למניין החודשים. חודש אייר שלאחריו הוא השני, סיון השלישי, וכן הלאה. ומוסיפים חז"ל ומלמדים אודות מצות קידוש החודש: "הראהו הקב"ה למשה לבנה בחידושה ואמר לו: כשהירח מתחדש יהיה לך ראש חודש" (פירוש רש"י). עוד אמרו: "הראה לו הקב"ה למשה, במראה הנבואה, דמות לבנה ואמר לו: כזה ראה וקדש". כלומר, הקב"ה קבע, כי החודש העברי מתחיל עם התחדשותו של הירח - המולד. אמנם אין די בידיעה אשר הירח מתחדש, אלא "ראה וקדש", יש לראות את המולד, ואזי, על סמך ראייה זו, מקדש בית הדין את החודש.

הסיפור השבועי

הנוסע 'המכשף'

יוסלה. "בשמחה אלמד את בנכם", אמר המלמד הנחשב להורים הדרוכים, שישבו מולו. עיניהם ברקו. אך כאשר שמעו את תעריף שכר הלימוד, צנח לבם. "כתר אוסטרי לכל שבוע", נקב המלמד.

לרגע שררה שתיקה. רבי בצלאל ורעייתו השפילו את עיניהם. יוסלה הקטן שיחק בפינת החדר, אינו מודע לגורליות הרגעים האלה לעתידו. האם ימומשו הכישרונות הנדירים שניחן בהם, או שהוריו ייאלצו לוותר.

"מסכימה", אמרה האם בקול רועד. ולבעלה לחשה: "השם יתברך יזמן לנו את הכסף. בטוחה אני בכך".

יוסלה החל ללמוד אצל המלמד, ומיד נתגלו כישרונותיו המזהירים. הגיע יום שישי. "יום התשלום", הזכיר רבי בצלאל לרעייתו, "מניין נשלם למלמד?".

"הקב"ה ודאי לא ייטוש אותנו", עודדה האשה את בעלה.

בעודם מדברים נשמעו נקישות על דלת הבית. בפתח עמדה כפרייה גויה ובידה שק נוצות ענק. "רוצה לעשות עסקה משתלמת?", שאלה הכפרייה את בעלת הבית. "אחי מגדל אווזים ויש לו נוצות בשפע. אמכור לך את הנוצות בזול, ואת תמכרי אותן ביוקר".

"מסכימה", אמרה האשה, "אך אין ברשותי לשלם לך. אפרע את חובי אחרי שאמכור את הנוצות". הגויה הסכימה.

אימו של יוסלה יצאה לשוק. במהרה נמכרו הנוצות, והיא שבה הביתה בזריזות. בכף ידה היה... כתר אוסטרי. "הנה שכרו של המלמד", אמרה לבעלה.

העסקה נשנתה גם בשבוע הבא ובזה שלאחריו, וכבר היתה לדבר שבשגרה. שק נוצות בעבור לימוד התורה של

ממנו...

חלפו שנים. יוסלה גדל והיה לנער. יום אחד זימן המלמד את הוריו. "כבר אין לי מה ללמד אותך", אמר להוריו המאושרים. "שלחו אותך לאחת הישיבות הידועות, שם ישגשג ויפרח".

ההורים בחרו בישיבתו של הגאון המפורסם רבי יהודה אסאד, בְּסֶרְדְּלִי שבסלובקיה (כיום דונאיסקה סטרדה), ויצאו עם בנם למצוא עגלה שתוביל אותו בדרך הארוכה. יוסלה טיפס אל העגלה בחשש, סוקר במבטו את חבריו לנסיעה, גויים כולם, ואת העגלון, שנראה טיפוס לא נעים.

הדרך התארכה. העגלה היטלטלה וכל הנוסעים נרדמו. רק יוסלה היה שקוע בספריו. לפנות ערב התפזרו כל הנוסעים בתחנות הביניים. יוסלה נותר לבדו עם העגלון. פחד עמום חלחל פתאום ללבו. ההישארות בחשיכה במחיצת העגלון הגוי עוררה את חששותיו. הוא החל למלמל פסוקי תהילים, מתפלל שהדרך הארוכה תסתיים וכבר יגיע לישיבה.

אלא שהאפילה נעשתה סמיכה. יוסלה נרעד. "אדוני", פנה אל העגלון, "אולי נחנה כאן ללינת לילה ונמשיך מחר?".

העגלון פרץ בצחוק רועם. "היכן אתה רוצה לעצור? כאן, באמצע שום מקום? הדרך לסרדלי רחוקה מאוד. עלינו לנסוע עוד יממה שלמה! איננו יכולים להתעכב רגע!".

אימה נפלה על יוסלה. הוא עצם את עיניו והוסיף ללחוש פרקי תהילים...

העגלון סובב את ראשו. הוא הבחין בעיניו העצומות של הנוסע והחליט שזו העת לשדוד את כספו ולהיפטר ממנו...

לא היה שם, אלא בבית הכנסת, תר אחר מניין לתפילה שחרית. "הודו לה", שמע קול מאחוריו. זה היה הרב עצמו. "היה חסר לנו עשירי למניין, ומן השמים שלחו אותך אלינו".

"עכשיו אני מבין מדוע קפצה לי הדרך", השיב יוסלה הנרגש.

באותה עת פנה העגלון הלום השינה לבית המזיגה המקומי. לשתיינים שישבו שם סיפר את האירוע המוזר שקרה לו. "רציתי לשדוד את הבחור", מלמל, "והנה שקעתי בשינה. ודאי מכשף הוא".

יוסלה המשיך לישיבה בסרדלי ועשה חיל בתורה. לימים נתפרסם כגאון רבי יוסף פרסבורגר, רבה של קהילת מטרסדורף, מחבר הספר 'תפארת יוסף'.

ובינתיים, בכפר האוסטרי הקטן, אירע דבר מוזר. ביום שבו עזב יוסלה את בית הוריו, חדלה עסקת הנוצות מלהתקיים. "אחי עבר לעיר אחרת", התנצלה הגויה. "זה בסדר... כבר אין בהן צורך", ענתה לה האם.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

אלא שבאותו רגע קרה דבר מוזר. סנטרו של העגלון נשמט על חזהו, ראייתו התערפלה ועיניו נעצמו. בן רגע שקע בשינה עמוקה.

לעומתו, יוסלה לא נרדם כלל. הוא שמע את נחירותיו של העגלון והביט בתדהמה במושכות הנשמטות מידי הרפויית. הוא פער את פיו בבהלה, אך התפלא לראות את הסוסים ממשיכים בדהירתם בתוואי הדרך, כאילו יד נעלמה מובילה אותם.

יוסלה לא חשב פעמיים. הוא גרר את העגלון אל ירכתי העגלה, עלה על מושבו ואחז במושכות. באותו רגע החלו הסוסים לדהור במהירות עצומה. חישוקי העגלה הסתובבו בקצב על טבעי. יוסלה השתומם. מי מוביל את העגלה?

כשעלה השחר התגלו לנגד עיניו בתי הכפר סמריין, שבו כיהן ברבנות הגאון רבי משה קאמרן, מתלמידי ה'חתם סופר'. העגלה נעצרה. באותו רגע התעורר העגלון משנתו העמוקה ופלבל בעיניו.

"אתה מכשף!", זעק בתדהמה לעבר יוסלה, אך זה כבר

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויקרא

ספר ויקרא - 'תורת כהנים'

לאחר שסיימנו את ספר שמות בענין הקמת המשכן והשראת השכינה בתוכו, פותח ספר ויקרא בפרשת ויקרא העוסקת בדיני הקרבנות הקרבים על המזבח שבמשכן. ספר ויקרא, השלישי מבין חמשת חומשי תורה, עוסק ברובו בעבודת הכהנים במשכן ונקרא בפי חז"ל 'תורת כהנים'.

נדבת קרבן 'עולה'

אדם רשאי להביא קרבן לשם הקרבתו על המזבח בכל עת שידבנו לבו. התורה מפרטת תחילה את דיני קרבן ה'עולה'. קרבן זה עולה על המזבח ונשרף כליל כקרבן לה', ומכאן שמו. קרבן ה'עולה' יכול להיות מן הבהמה (הבקר או הצאן), מן העוף או גם מנחות מן הצומח.

מן הבקר או מן הצאן

כאשר אדם בוחר להביא את קרבנו מן הבקר או מן הצאן, יהיה הקרבן ממין זכר וכן יהיה תמים (בריא ושלם וללא כל מום). הבעלים סומך את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד ומבקש את אשר על לבו. אחר שוחטים הכהנים את הבהמה וזורקים את דמה על המזבח. לאחר מכן פושטים הם את עורה מעליה, מנתחים אותה לנתחים ומעלים אותם, לאחר שטיפתם, לשריפה על גבי המזבח.

מן העוף

המקריב עולת עוף, יביא תורים או יונים. הכהנים

מולקים את ראשו של העוף ומעלים אותו לשריפה על המזבח. אחר משליכים הם את הזפק (המעיים), ממצים את דמו על קיר המזבח ומעלים גם את שאר אברי העוף כקרבן על גבי המזבח.

נדבת קרבן 'עולת' מנחה

אדם יכול להביא קרבן 'עולה' גם מן הצומח. אמנם בדרך כלל זהו קרבנו של העני. התורה מונה חמשה סוגי מנחות, ומבהירה: כל סוגי המנחות נבללות בשמן ולבונה; אין להקריבן חמץ; אין לערב בהן דבש או מי פירות; חובה למלוח במלח כל קרבן (מן החי או מן הצומח), שכן ברית כרותה למלח להיות נקרב על המזבח; קודם הקרבתן נפרסות המנחות לפרוסות ויתרתן נאכלות בקדושה ובטהרה על ידי הכהנים.

'מנחת' סולת: מנחה עשויה מסולת חיטים. הכהן קומץ בידו ממנחת הסולת ומקריבה על המזבח.

'מנחת' מאפה תנור: מנחה עשויה מקמח, כעין חלות או ריקיקי מצות.

'מנחת' מחבת: מנחת סולת מטוגנת במחבת.

'מנחת' מרחשת: מנחת סולת מטוגנת בסיר בשמן עמוק.

'מנחת' ביכורים: התורה מזכירה מנחה נוספת הבאה מן הצומח, שעורים קלויים באש - היא מנחת העומר. מנחה זו מוקרבת באביב למחרת הפסח.

נדבת קרבן 'שלמים'

קרבן השלמים בא אף הוא כנדבה. אך, שלא כקרבן העולה, אינו מוקרב כולו על המזבח. חלק מאבריו הפנימיים (החלבים והכליות) עולים לשריפה על המזבח, ואילו יתר אברי הקרבן מתחלקים בין בעליו לבין הכהנים. ומכאן אחד הטעמים לכך שקרבן זה נקרא 'שלמים' – שמשים שלום בין המזבח (שמים) לבין הכהנים והבעלים (ארץ).

קרבן ה'שלמים' הוא מן הבקר הצאן והעיזים, זכר או נקבה. גם ב'שלמים' סומך הבעלים את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד לבקשת סליחה ותפילה. לאחר מכן נשחט הקרבן, דמו נזרק בתחתית המזבח ואזי מוקרבים החלבים והכליות על גבי המזבח.

כאן מדגישה התורה כי כל חלבי הקרבנות קרבים על המזבח, ומוסיפה אשר אכילת חלב או דם אסורה על בני אדם.

כפרת קרבן 'חטאת'

העובר בשגגה על אחד מאיסורי התורה (דהיינו שעובר על מצוות 'לא תעשה', שבזדון דינן כרת) מביא קרבן חטאת. בעל הקרבן מניח את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד, לאחר מכן נשחט קרבן החטאת ומוקרב על גבי המזבח, ובזה מתכפרת שגגתו.

כפרת קרבן 'חטאת הכהן הגדול'

באם יחטא הכהן הגדול ויתחייב ב'חטאת', עליו להביא פר, ולפני שחיטתו יסמוך עליו את ידיו לבקשת כפרה. לאחר שחיטת הקרבן ייזה באצבעו מדם הפר שבע פעמים על הפרוכת המבדילה בין ההיכל לבין קודש הקודשים, וכן על קרנות מזבח הזהב הפנימי (הוא מזבח הקטורת). יתרת הדם תישפך בתחתית מזבח העולה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אבריו ישרפו באש מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הסנהדרין' (וכלל ישראל)

באם ישגה הסנהדרין (בית הדין הגדול) בפסיקת ההלכה ועל פי הוראת שגגתו יחטאו כלל ישראל. לכפרתם יש להביא קרבן חטאת מיוחד. על ראש הקרבן הזה (פר בן בקר) יסמכו זקני העדה את ידם לבקשת כפרה. לאחר שחיטתו, ייטול הכהן הגדול מדם הפר וייזה באצבעו שבע פעמים על הפרוכת ועל המזבח הפנימי. את שארית הדם ישפכו שאר הכהנים אל יסוד מזבח ה'עולה' העומד בעזרה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אברי הפר ישרפו מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הנשיא'

באם יחטא בשגגה נשיא ישראל, יהיה קרבנו שעיר עיזים ממין זכר. הנשיא יסמוך את ידיו על ראש הקרבן ויתוודה. לאחר שחיטת קרבן הנשיא בצפון העזרה, יזו הכהנים מדם שעיר העיזים על קרנות מזבח העולה. יתרת הדם תישפך אל יסוד המזבח והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'חטאת היחיד'

אדם כי יחטא בשגגה (יהודי מן השורה, שאינו עונה על ההגדרות הקודמות), קרבן חטאתו יהיה שעירת עיזים או כבשה (שתיהן ממין נקבה). החוטא יסמוך את ידיו על ראש קרבנו. לאחר השחיטה בצפון העזרה, יזרוק הכהן מדם הקרבן על קרנות המזבח החיצון והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'עולה ויורד'

התורה מונה מספר חטאים שעליהם יש להביא סוג נוסף של 'חטאת': מי שהמנעותו מלמסור עדות הביאה להכרעת הדין; האוכל 'קודשים' והוא בטומאתו או הנוגע בדבר טמא שלא בידיעתו; העובר בשוגג על שבועתו. קרבנם של כל אלה נקרא קרבן 'עולה ויורד'. בנוגע לקרבן זה מאפשרת התורה גמישות בהתאם למצבו הכלכלי של

נודע לו כי אחת מהחתיכות היתה חלב. כיון שאין באפשרותו עתה לברר איזו מהן אכל, הרי שעליו להביא 'אשם תלוי' מספק. ובאם מאוחר יותר ידע בודאות כי אכן אכל מן החלב האסור, יביא 'קרבן חטאת' על שגגתו.

כפרת קרבן 'אשם גזילות'

החוטא בגזילה לסוגיה מביא סוג נוסף של קרבן אשם, אף הוא איל זכר בערך שני סלעים. ואלו הם המתחייבים ב'אשם גזילות': הגוזל את חברו; העושק שכר שכיר; המכחיש הלוואה או פיקדון שהופקד בידיו; המכחיש אבידת חברו שמצאה ונטלה לעצמו, וכדומה. אמנם לכפרת עוונם, אין די בהבאת קרבנם ועליהם גם לשוב מחטאם ולהשיב את הגזל או העושק (וכו') שבידיהם בתוספת חמישית (עשרים אחוזים) לנגזל, וכמו כן להביא קרבן איל לכפרתם.

החוטא: העשיר יביא כבשה או שעירה ממין נקבה, ואילו העני יביא שני תורים או שני יונים. ואם גם זה יכבד על העני, יוכל אף להסתפק בהבאת 'מנחת סולת' כחטאת.

כפרת קרבן 'אשם מעילה'

אדם שנהנה בשגגה מכספי הקדש או מרכוש הקדש, ישיב את ערך מעילתו בתוספת חמישית (עשרים אחוזים). כמו כן יביא קרבן אשם, איל ממין זכר שערכו שני סלעים.

כפרת קרבן 'אשם תלוי'

כאשר מתעורר אצל אדם ספק אם עבר (בשוגג) עבירה שחיובה כרת, עליו להביא 'אשם תלוי', (תלוי מלשון ספק). לדוגמא, כאשר מונחות לפניו שתי חתיכות מאכל דומות ואין הוא יודע שהאחת שומן מן החי (המותר באכילה) והשנייה חלב מן החי (שעל אכילתו חייבים בכרת). לאחר שאוכל הוא אחת מן השתיים, ומאוחר יותר

להכיר ולא להתגאות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

להיות "בינוני"

רוב אותיות התורה הן אותיות בינוניות. הדבר מתאים לייעודו הכללי של האדם, שעליו להיות במדרגת 'בינוני', והוא יכול להגיע לזה על ידי התורה. אך פה ושם יש גם אותיות זעירות ואותיות גדולות, שגם מהן עלינו ללמוד דרכי התנהגות.

האל"ף הגדולה, שבמילה 'אדם', מתארת את גדולתו הנפלאה של אדם הראשון, שהקב"ה בעצמו העיד עליו, שחכמתו מרובה מחכמת מלאכי השרת. היא מלמדת את האדם שעליו להכיר את מעלותיו ואת הסגולות המיוחדות שניחן בהן. כשם שעל האדם להכיר את מגרעותיו, כן עליו להכיר גם את מעלותיו.

יקרא אל משה

בראש פרשת השבוע כתובה המילה "ויקרא" ("אל משה"), והאות אל"ף היא 'אל"ף זעירא'. אות קטנה זו רומזת לענוותנותו של משה רבנו, שלמרות כל מעלותיו הנשגבות היה "עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה".

אין זו האל"ף החריגה היחידה בתורה. יש אל"ף נוספת, בדברי-הימים, האל"ף של המילה "אדם" (האמורה על אדם הראשון), והיא 'אל"ף רבתי'. היא מציינת את מעלותיו העצומות של אדם הראשון, יציר כפיו של הקב"ה, ואת העובדה שהכיר במעלת עצמו.

ללא זחיחות דעת

אלא שהכרת המעלות אינה צריכה להביא לזחיחות הדעת. אדם הראשון גם מייצג את הנפילה בחטא עץ הדעת. מזה יכולים אנו ללמוד, שההכרה במעלות האישיות כשהיא לעצמה עלולה להביא לידי חטא. לצד הכרת המעלות נדרש האדם שתהיה בו גם תחושת שפלות וענווה, כפי שמסמלת האל"ף הזעירה של משה רבנו.

משה רבנו הכיר גם כן את מעלותיו. אפילו פסוק זה עצמו, שבו כתובה האל"ף הזעירה, מבטא את חיבתו של הקב"ה למשה – "ויקרא אל משה" – הקב"ה קרא לו בקריאת חיבה.

משה ידע שהוא אשר קיבל תורה מסיני והכיר את מעלותיו המיוחדות. אלא שאמר בלבו, כי מעלותיו אלה ניתנו לו במתנה מלמעלה ואין צריך להתגאות בזה, שכן אם מישהו אחר היה זוכה בתכונות ובסגולות

הרוחניות הללו, היה מן הסתם מגיע לדרגה גבוהה לאין ערוך. בדרך זו היה משה עניו מכל האדם.

ניצוץ ממשה

בכל יהודי יש חלק מנשמת אדם הראשון וכן ניצוץ מנשמת משה רבנו. מזה מובן, שיש בנו הכח ללמוד מן המעלות שבשניהם:

מצד אחד על יהודי לדעת, שמכח היותו בן אברהם יצחק ויעקב, הוא יורש מהם מעלות נפלאות. עליו להכיר בערך עצמו ולא לחשוב שהוא אינו ראוי ללימוד תורה ולקבלת ענייני קדושה.

מצד שני עליו לזכור, שמעלות אלה לא באו בזכות יגיעתו ועבודתו, אלא ניתנו לו במתנה מלמעלה. על כן עליו להיות שפל בעיני עצמו ולא להתגאות. דוקא על ידי הענווה זוכים ל"קריאה של חיבה", כפי שקרא הקב"ה למשה, ומגיעים אל השלמות האמיתית.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת"

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ז)

חסידות על הפרשה ויקרא

משיח בא למלא ה'חסרון' שלמעלה אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם (ד, ג)

בזוהר (ח"ג, יז) פירשו: "הכהן המשיח" – זה הקב"ה, כמאמר רז"ל (ויק"ר פט"ו) "אמר הקב"ה אנא כהנא".

"יחטא" – מלשון חסרון, ככתוב (מלכים א, א) "והייתי אני ובני שלמה חטאים".

"אם הכהן המשיח יחטא" – כשאין הקב"ה משפיע מלא חופניים של ברכה והצלחה לישראל, "לאשמת העם" – הדבר הוא באשמת וחובת העם.

זהו שאמרו רז"ל (שמו"ר פ"ל) שהקב"ה מקיים כביכול

את כל המצוות. ומכיון שכך, הרי שיש לדקדק בזה: כיצד שייך קיום מצות התשובה אצלו יתברך? אלא הקב"ה עושה תשובה, כביכול, על כך שהחסיר מברכותיו לעם ישראל...

וזהו גם מה שאמרו בזהר (ח"ג קנג) "משיח אתא לאתבא צדיקא בתיובתא" (משיח בא להחזיר את הצדיקים בתשובה). כלומר, בימות המשיח תהיה התגלות עצומה של אור אלוקי ללא שום הגבלה, וזאת תהיה 'תשובתו' של הקב"ה, שהוא 'צדיקו של עולם'.

(מעובד מתוך 'אור התורה' ויקרא עמ' רלה)

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת

הדלקת נרות

עיר (שעון חורף)

18:28

17:14

י-ם

18:30

17:30

ת"א

18:29

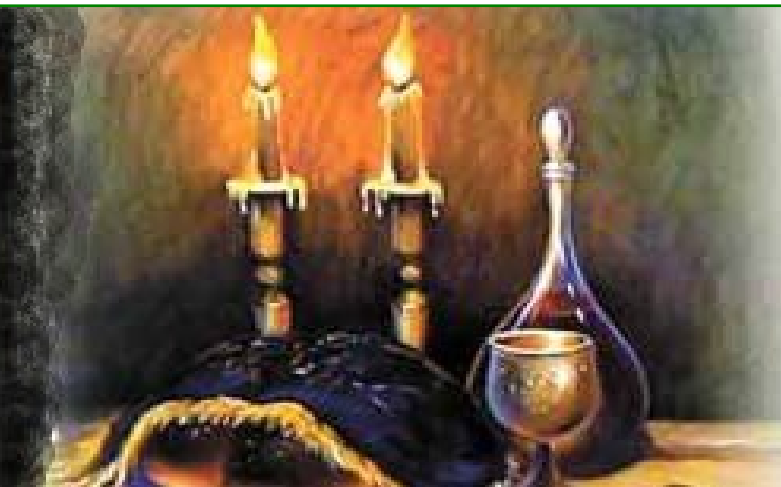
17:21

חיפה

18:30

17:32

ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון